

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Piasecka
Sędziowie:	SSO Dorota Stokowska-Komorowska SSR (del) Krzysztof Świdorski
Protokolant:	sekretarz sądowy Weronika Buchnat

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku **E. G.**

z udziałem I. S. - **Przewodniczącej Obwodowej Komisji Wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania i K. H. - Komisarza Wyborczego W. (...)**

o ważność wyborów

postanawia:

1. stwierdzić nieważność wyboru i wygaśnięcie mandatu K. R. (1) radnej Rady Miasta M.,
2. zobowiązać Obwodową Komisję Wyborczą ds. ustalenia wyników głosowania numer (...) w okręgu nr (...) w M. do ponownego przeliczenia głosów oddanych na kandydatki na radne do Rady Miasta M. E. G. i K. R. (1).

XXIV Ns 104/18

UZASADNIENIE

E. G. - kandydatka do Rady Miasta M., w dniu 8 listopada 2018 r, wniosła protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Rady Miasta M. w okręgu nr (...) i przeciwko wyborowi K. R. (1) na radną Rady Miasta M. w wyborach przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 r.

W uzasadnieniu wniosku podała, że w wyniku przeliczenia głosów z głosowania w obwodzie nr (...) otrzymała taką samą ich liczbę jak K. R. (1). Wobec zaistniałej sytuacji, Komisja Wyborcza podjęła decyzję o losowaniu kandydata a wybór padł na K. R. (1). W trakcie liczenia głosów mogło dojść, zdaniem wnioskodawcy, do popełnienia błędu. Głosy były bowiem liczone w dwuosobowych podgrupach i nie każdy członek komisji brał udział w tej czynności. Ponadto, podczas przeliczania głosów, komisja otrzymywała różne wyniki. W przypadku wnioskodawczyni wynik liczenia wynosił 121, 122, 123 i 122 głosy. Również K. R. (1) otrzymała różne wyniki: 121, 121 i 122 głosy. Pomimo tych różnic nie sprawdzono, czy oddane głosy były ważne, czy nie zagubiono kart do głosowania, czy nie pomyłono kart z głosami oddanymi na innych kandydatów. Ponadto, w trakcie liczenia głosów, na terenie lokalu wyborczego, w którym pracowała komisja, przebywały osoby nieuprawnione: stróż i sprzątaczką, która zaczęła sprzątać i myć podłogi. Członkowie komisji zwracali uwagę Przewodniczącej Komisji, że osoby te nie powinny przebywać na terenie lokalu

wyborczego. W trakcie liczenia głosów do lokalu Komisji weszły również członkinie Miejskiej Komisji Wyborczej, gdyż drzwi budynku nie były zamknięte na klucz. Zdaniem wnioskodawcy, obecność osób nieuprawnionych w lokalu mogło mieć wpływ na ustalenie wyników głosowania. Wnioskodawczyni podała także, że jednym z członków Komisji był pracownik Burmistrza Miasta M. – A. R., która włączyła się w liczenie głosów oddanych na kandydatkę E. G..

W związku z powyższym, E. G. wniosła o przeprowadzenie ponownego ustalenia wyników głosowania w obwodzie (...) w okręgu (...) i stwierdzenie nieważności czynności losowania na radnego w okręgu nr (...).

Uczestnik postępowania K. H. - Komisarz Wyborczy W. (...) nie zajął stanowiska w sprawie.

Uczestnik postępowania I. P. Obwodowej Komisji Wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania oświadczyła, że nie zgadza się z protestem.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu 21 października 2018 r odbyły się wybory samorządowe do Rady Miasta M.. W obwodzie (...) i okręgu (...) uprawnionych do głosowania było 804 wyborców. W trakcie wyborów wydano 545 kart do głosowania i tyle samo wyjęto z urny wyborczej.

Po wyjęciu kart z urny podzielono je na głosy do sejmiku, rady, na burmistrza. Karty rozdzielano na nazwiska i ugrupowania. Liczeniem zajmowali się członkowie komisji. W trakcie liczenia głosów zwrócono uwagę wiceprzewodniczącemu komisji, aby nie odbierał telefonów. W lokalu komisji pojawili się również pracownicy szkoły a także członkowie Miejskiej Komisji Wyborczej, którzy podjęli decyzje o zmianie lokalu, w którym odbywało się liczenie głosów. Obiczanie głosów oddanych na kandydatki E. G. z KWW E. G. i K. R. (1) z KWW Projekt M. powtarzano czterokrotnie. W wyniku tej czynności ustalono, że na dwie kandydatki: E. G. i K. R. (1) uzyskały taką samą liczbę głosów – 122. Przewodnicząca Komisja zarządziła wówczas losowanie, w którym wybór padł na kandydatkę K. R. (1).

W trakcie liczenia głosów mąż zaufania E. G. – M. G. wniosła uwagę, z której wynikało, że nie każdy z członków komisji obwodowej biorącej udział w liczeniu głosów liczył wszystkie karty do głosowania. Ponadto zwrócono uwagę, iż niezgodnie z ordynacją wyborczą dwie panie z komisji miejskiej ingerowały w pracę komisji obwodowej.

W odpowiedzi na zastrzeżenie, członkowie komisji stwierdzili, że wszystkie karty na radne E. G. i K. R. (1), w związku z równą liczbą głosów, były liczone przez wszystkich członków komisji. W odniesieniu do drugiego zarzutu – członkowie komisji obwodowej nie ustosunkowali się.

Wyniki głosowania zostały podane do publicznej wiadomości. W dniu 29 października 2018 r w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) ukazało się Obwieszczenie Komisarza Wyborczego w W. (...) z dnia 25 października 2018 r o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa (...).

W dniu 24 stycznia 2019 r dokonano ponownego przeliczenia głosów. W kopercie oznaczonej nazwiskiem E. G. znajdowały się 123 karty z głosami ważnymi oddanymi na E. G.. W kopercie opisanej (...) znajdowały się 122 karty z głosami ważnymi oddanymi na K. R. (1). W pozostałych kopertach nie odnaleziono kart z głosami na te kandydatki.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie protokołu z wyborów do Rady Miasta w gminie do 20 tys. mieszkańców, oświadczeń wnioskodawcy i uczestniczki postępowania oraz protokołu otwarcia kopert z kartami do głosowania i kart do głosowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stosownie do treści art. 82 ustawy – Kodeks Wyborczy z dnia 5 stycznia 2011 r (Dz.U. Nr 21, poz. 112) w brzmieniu obowiązującym w dniu 19 marca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 754), przeciwko ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1). dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie

wyników głosowania lub wyników wyborów lub, 2). naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania (...).

Zgodnie z art. 392 ustawy Kodeks wyborczy, protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego za pośrednictwem właściwego sądu rejonowego, w terminie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 § 1 wyników wyborów na obszarze województwa. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnioskodawca E. G., jako wyborca umieszczony w spisie wyborców, w terminie ustawowym 14 dni od daty ogłoszenia przez Komisarza Wyborczego wyników wyborów do rad na obszarze województwa (...), w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) z dnia 29 października 2018 r, posiada legitymację czynną do wniesienia protestu wyborczego.

Wnioskodawca opierała protest na zarzucie nieprawidłowego przeliczenia głosów przez Obwodową Komisję Wyborczą ds. ustalenia wyników głosowania, a zatem zarzucała naruszenia przepisów kodeksu dotyczących ustalenia wyników głosowania i w rezultacie wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W tym miejscu należy wskazać, że przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.) statuują daleko posunięty rygoryzm w zakresie formułowania podstaw protestu, a sąd rozpoznaje zgłoszony protest wyłącznie w granicach podniesionego w nim zarzutu. Autor protestu nie ma zaś możliwości po upływie ustawowego terminu do jego wniesienia rozszerzać go ani zmieniać jego podstawy, czy zgłaszać innych dowodów (I ACz 652/15 - postanowienie SA Katowice z dnia 06-07-2015).

Sąd rozpoznawał protest wyłącznie w granicach określonych w pierwotnym wniosku z uwzględnieniem zgłoszonych wniosków dowodowych pomijając nowe okoliczności podnoszone przez wnioskodawcę na rozprawie jak również, te, co do których nie zgłoszono w terminie wniosków dowodowych. Zarzut podniesiony we wniosku złożonym w terminie dotyczył zaś wyłącznie sposobu ustalenia wyników głosowania i tylko w tym zakresie wnioskodawca zgłosił wnioski dowodowe. W oparciu o zgłoszony dowód w postaci kart do głosowania oraz wniosek o ich ponowne przeliczenie, sąd ustalił, iż doszło do nieprawidłowości w trakcie liczenia głosów, gdyż w przekazanych przez urzędnika wyborczego kopertach z kartami do głosowania znajdowały się 123 karty z głosami ważnymi oddanymi na kandydatkę E. G. i 122 kart z głosami ważnymi oddanymi na kandydatkę K. R. (1). Niewątpliwie okoliczność ta odpowiada ustawowej przesłance naruszenia przepisów kodeksu dotyczących ustalenia wyników głosowania a w konsekwencji wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Nieprawidłowe (nawet jeśli jest wynikiem pomyłki) ustalenie przez obwodową komisję wyborczą wyników głosowania bez wątplenia stanowi naruszenie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku - Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm.) dotyczących tej czynności (III SW 111/15 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 17-11-2015).

Ustalenie powyższe powoduje zaś konieczność zastosowania art. 394 § 3 powoływanej ustawy, zgodnie z którym sąd okręgowy, orzekając o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru radnego, stwierdza wygaśnięcie mandatów oraz postanawia o przeprowadzeniu wyborów ponownych lub o podjęciu niektórych czynności wyborczych, wskazując czynność, od której należy ponowić postępowanie wyborcze.

W ocenie sądu uzasadnione było zatem: orzeczenie o nieważności wyboru radnego K. R. (1), stwierdzenie wygaśnięcia mandatu i podjęcie czynności wyborczych począwszy od ponownego ustalenia przez obwodową komisję wyborczą wyników głosowania.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji postanowienia.

